

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrta opne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Prihod bolgarskega kneza Aleksandra I. v srbsko prestolnico.

Iz Belgrada 7. oktobra. [Izv. dop.]

Uže dolgo se nij staroslavni Belgrad oblačil v tako krasno obleko in se okraševal s tako mnogobrojnimi venci in zastavami, kakor poslednje dni pred prihodom vrlega Gospodarja bolgarske kneževine. Celo mesto je napolneno s srbskimi, bolgarskimi in ruskimi zastavami, ob glavnih ulicah so potegnene kite, spletene iz lipovega in javorjevega listja, posebno pa po ulicah, ki vodijo od postaje parobrodov do kneževskega konaka (palače). A mestjani, stari in mladi, hodijo v praznične obleke, na licu vseh se bere radost, a njihov govor se vrti o bolgarskem knezu in o Bolgariji, katere prvi knez sedaj prvokrat ima stopiti na zemljo svobodne srbske kneževine. To je ob enem prvi pohod samostalne Srbije, ki jej ga napravi vladar kake države.

V sredo dne 6. t. m. ob 11. uri bil je napovedan prihod bolgarskega kneza. Na pristanišču ladij je vse mrgolelo Belgradčanov in od drugih mest Srbije in sosednjih pokrajin Avstrije došlih gostov. Okolo 1/2 11. ure začeli so se zbirati na pristanišču tudi dostojanstveniki, kakor ministri, konzuli, višji uradniki itd. Ob 3/4 11. pripeljal se je knez Milan sam, v spremstvu svojih adjutantov in generalov. Vse v Belgradu stoječe kompanije stale so v polnej paradi pri vhodu in po ulicah.

Okolo 11. ure začnejo na belgradske trdnjavi topovi grmeti, v znamenje, da se približuje ladija, ki prinese kneza Aleksandra. V kratkem se prikaže tudi našim očem parobrod „Sofija“, ukrašen na vrhu z rudečo zastavo, ki ima v sredi zatega leva, kot zastavo bolgarskega vladarja; potem z velikimi bolgarskimi, srbskimi in z manjšimi zastavami vseh evropskih držav in narodov. Glasba začne svirati „Šumi Marica“, mej tem obstoji ladija, občinstvo počne klicati gromoviti „živio“, a bolgarski in srbski knez se objameta mej veliko navdušenostjo občinstva.

Po predstavljenju oficijalnih oseb dojdeta oba kneza iz ladije, bolgarski knez stopa ob redovih vojakov in jih pozdravlja po bolgarski z besedami: zdravo deca!

A potem se vsedeta v dvorsko kočijo ter se odpeljeta, spremljana od brezbrojnih drugih kočij, mej tisočnim klicanjem po ulicah stoječega občinstva do konaka, kder ju je sprejela prekrasna srbska kneginja Natalija.

Zvečer je bilo mesto sijajno razsvetljeno. Mestjani belgradski napravili so veliko bakljado. Pevski zbor je peval pred krasno osvetljenim konakom bolgarsko himno ter druge odbrane slavjanske pesni. Naroda je bilo po

ulicah vse živo, a na mnogih mestih čulo se je iz gostilnic igranje in pevanje bolgarske narodne pesni: „Šumi Marica!“

Denes v četrtek je sijajna predstava v gledališču; po dnevi si ogleduje knez mesto, šole, muzeje itd. Predpoludne so se mu predstavljali dostojanstveniki v kneževski palači.

Jutri je velika smotra vojske v Topčideru in lov na košute v kneževskem košutnjaku itd. V soboto je sijajen bal na dvoru, kjer bode zastopan cvet srbskih lepotic.

Na nedeljo je naznačen odhod kneza. Srbski knez ga spremlja do Smedereva, a drugi njemu na službo prideleni oficirji gredo do granice.

Jednoglasno je mnenje tukajšnjega občinstva, da bolj impozantne, krasne in simpatične osebe še nijso videli. Tudi se obče dopada uniforma njegova in njegovih adjutantov.

Sicer pa ta pohod bolgarskega kneza tudi na političnem obzorji dela in bode delal zanimive in blagodejne spremembe. Odnosaji mej srbskim in bolgarskim narodom do sedaj, kakor je znano, nijso bili najbolji. Bila je mej njima neka neopravdana ljubosumnost. Zdaj, ko si vladarja obeh kneževin podajeta roke, izginila bode tudi zadnja sled antipatije, in na podlogi bratske sloge in sporazumljenja bosta delala oba zajednički v blagor in prospeh Jugoslovanstva.

V tem smislu piše glasilo srbske vladojoče stranke „Istok“ v svojem današnjem broji mej drugim sledeče:

„Prihod kneza bolgarskega v srbsko prestolnico in svečan veličasten sprejem, ki so mu ga priredili vladar in narod v Srbiji, je najjasnejši dokaz za iskrena in prijateljska odnošenja, ki vladajo denes mej vladarjem in narodom bolgarskim in srbskim. Ta odnošenja morajo se ne samo čuvati in negovati, nego je tudi prava in prva potreba, da oni zmirom bolj tesni postajejo, tako, da bi se v trenutkih nevarnosti in resnega dela našla učvrstena trda vez vzajemnosti in uziporednega postopanja mej jednim in drugim narodom.

„To je naša iskrena želja, ker samo v zajedniškem sporazumnem delu iztočnih narodov in držav leži njihovo rešenje prvi pogoj za realizovanje naše najmilejše in najuzvišenejšje misli, da istok pripada iztočnim narodom.

„Zveza balkanskih narodov in držav na historičnej in etnografskej osnovi, na pravu in vzajemnosti, to je prvi postulat za osiguranje obstanka in bodočnosti ter realnega napredka v bodočnosti...

„Iskreno in bratski treba, da se vzamejo v obzir od vseh stranij dolžnosti in prava vsakega pojedinca naroda, a potem ne bode ni-

česar na poti navadnemu sporazumljenju in zajedniškemu delovanju, — a v tem je največja garancija za vspeh.“

Tako govori „Istok“, tako misli srbska vlada, tako misli večina srbskega naroda, a istotako bolgarskega. Da tako mislé tudi bratje Črnogorci, to sem mogel razvideti posebno iz občenja s slavnim junakom črnogorskim vojvodom in senatorjem Peko Pavlovičem, s katerim se je vaš dopisnik ali pisatelj teh vrst od Siska do Belgrada potujoč k tej svečanosti po ladiji „Zrinji“ skupaj vozil.

A. B.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. oktobra.

Dunajski oficijozni „Parlamentär“ očita „ustavovernej“ stranki, da je zdaj boj zoper Taaffeja preložila na ulico, da nemško prebivalstvo silno terorizira in da hoče se silo priti le zopet na vlado in do gospodstva. Potem se pa obrača zoper dunajsko mesto in piše: „Ako bode treba, bodo tudi avstrijski narodje našli svoj Versailles, in ko bi morali s svojim državnim zastopništvom iti v Pešto, dobili bodo tam tudi za svoj parlament prostora, da bodo lahko izvrševali svojo državno nalogo a ne pod kuratelstvom dunajskega mestnega zastopstva.“ — Kaj ko bi to Dunajčanje malo premislili, ker so se vendar časi od 48. leta sem malo spremenili. Dunaj živi od avstrijskih dežel, ne dežele od Dunaja!

Nemški ustavoverci sklicujejo svoj „parteitag“ na Dunaji in zanj agitirajo. Dobro vedoči, da bi na navadno povabilo njih „parteitag“ imel malo gostov, odločili so dunajski židje, da bodo za „parteitag“ agitirali: na Češkem vodja praške kazine dr. Schmeykal, na Moravskem dr. Sturm, na Spodnje-Avstrijskem dr. Kopp. Ti bodo za svoj konventikelj agitirali samo mej takimi pristaši ustavoverne stranke, ki so odločno nemško-liberalni in sicer bodo povabili samo ustavoverne župane, okrajne zastope in trgovinske zbornice. Ta konventikelj z vstopnicami obskrbljenih nemških liberalcev bode ukrepal o tem, kako da se nevarnost, ki baje preti zdaj Nemštvu v Avstriji, odbije.

Vnanje države.

Več slovanskih škofov in višjih duhovnikov ter plemičev je, kakor beremo, poslalo papežu pisma, v katerih se naglašja priznanje in zahvalnost vsega Slovanstva za čast, ker je proglasil imendan slovanskih apostolov Cirila in Metoda za praznik vsega katoliškega sveta.

Iz Carigrada poroča oficijalen telegram 11. okt.: Ministersko svetovalstvo je sklenilo, precej izročiti Ulcinj Črnej gori in izdati noto, v kateri se upanje izreka, da bodo evropske vlade flotno demonstracijo ustavile.

Knez bolgarski je včeraj popoldne odpotoval iz Belgrada, ter so ga spremlili knez Milan, vsi ministri in prvosednik državnega

svetovallstva. Še iskreneje pa se je ljudstvo od bolgarskega kneza poslavljaljo.

V nedeljo je rimski papež sprejel grškega kralja in kraljico. Jutri odpotuje grški kralj domov.

Angleški „Pall Mall Gazette“ javlja, da so velike evropske vlade odobrile operacije z brodovjem v Egejskem morju zoper Turčijo in da so dobile nalog te operacije izvršiti Angleška, Ruska ter Italija. Turčija je morala zaslutiti, da se Gladstone ne šali, za to se je baje v Ulcinjskem vprašanji uklonila. Zavoljo tega baje tudi angleški ministri niso imeli posvetovanja, katero je bilo za včeraj odločeno.

Ruskemu poslaniku v Carigradu Novikovu je sultan naznanil, da se je zoper **Kitajce** vnel velik mohamedansk upor v Kašgaru. Rusom bi to prav prišlo, ker so zaradi Kuldže s Kitajci v razporu.

Garibaldi zdaj dela spet za republiko italijansko. On je pisal francoskemu radikalcu Rochefortu pismo, v katerem pravi: „Vaše prijateljstvo kot moža, ki brani človeške pravice, mi je jako drago; monarhija, ki smatra narode za svojo apanažo, in žalostno stanje, v katerem je zdaj Italija, ne more se dalje trpeti.“ Naposled hvali Garibaldi Francoze ter obeta, da pride kljub svoji starosti obiskat francosko deželo. — Italijanska vlada je pomilostila tasta Garibaldijevega, generala Canza, še predno je Garibaldi odpotoval iz Genove. Vlada italijanska se torej starega agitatorja vendar zelo boji.

Dopisi.

Iz Gorice 11. okt. [Izv. dop.] Na našej gimnaziji se menda še nikoli nij oglasilo za I. razred toliko učencev, kakor letos, namreč 120, a od teh so jih na vzprijemnem izpitu odvrgli 42, takó, da jih je ostalo samo še 78, ki se bodo poučevali v dveh oddelkih, ločeni po narodnosti.

Na realki pada tudi pri nas število učencev od leta do leta, letos jih ima I. razred samo 36.

Prejšnja deška šola spremenila se je zopet v vadnico — za žensko učiteljsko izobraževališče! — ter je letos tudi v slovenskih oddelkih napolnena, kakor nikoli poprej, šteje namreč v vseh štirih razredih 261 Slovencev, in sicer v I. 44, v II. 66, v III. 58 in v IV. 63.

Iz Litije 11. okt. [Izv. dop.] Ker je letos toča v naši okolici tudi veliko škode naredila, da ubogi kmetje ne morejo davka plačevati, veliko menj pa za otroke šolske pravice kupiti, sklenila sta tukajšnjega krajnega šolskega sveta prvomestnik g. Svetec in nadučitelj g. Cepuder napraviti tombolo, da se bode moglo otrokom šolskih knjig in družih potrebnih reči nakupiti. — Tombola se je včeraj večer ob 6. uri vršila v gostilni g. župana Koblerja. Ljudstva je precej skupaj prišlo, posebno so se udeležili te tombole uradniki in duhovni iz Litije in Šmartna. Nabralla se je lepa svota 70 gld. Posebna zahvala za ta precejšnji znesek gre g. nadučitelju, ki je vse priprave za tombolo sam preskrbel. Dobitke je sprosila okolo Litijskih gospód, katere so radodarne in pri vsakej tomboli pomagajo z dobitki, da svota, katera se pri igri dobi, tako cela ostane.

Iz Šent Vida nad Ljubljano 10. okt. [Izv. dopis.] Pri popisu lepe slovesnosti blagoslovljenja naše čitalnične zastave dné 3. t. m. v Vašem cenjenim listu št. 229 se je nekaj „zanimivega“ prezrlo, kar naj moje okorno pero tu dopolni. Kakor uže povedano, viselo je obilno zastav z mnogih hiš. Vsled tega je želel tukajšnji krajni šolski svet, da se tudi šolska zastava razobesi. Ali, čujte in strmite! naš ljudski učitelj g. Ivan Kernc se

proti temu napihne kakor žaba, ter ne samo, da ponosno prepové zastavo razobesiti, temuč še lastnoročno jo predsedniku šolskega krajnega sveta izpuli iz rok ter jo dene v svoje stanovanje pod ključ, veléč, da nad šolo je on gospodar in da se šolska zastava enakih slovesnostij ne sme udeleževati. Res čudno! Zakaj ne? Kaj li je čitalnica družega nego šola za odrasle ljudi, tedaj sestra prvej, in zakaj ne bi smela mlajša sestra veselja kazati, ako starejša sestra veseli dan obhaja? In čegavo je šolsko poslopje? Naše, občanov, ali službečega učitelja? — Ta zmešnjava je bila kmalu končana. Predsednik krajnega šolskega sveta se je obrnil telegrafično na višje mesto v Ljubljano: In slavno okrajno glavarstvo je telegrafično odgovorilo, da se sme zastava svobodno izobesiti. Zastava je potem na sramoto našega učiteljskega paše in na radost občinstva veselo zavihrala. Pri tej priložnosti, oziraje se na sploh graje vredno vedenje tukajšnjega šolskega obojja, čudim se učiteljevi drznosti, še bolj pa brezkončnej potrpežljivosti šolskega krajnega sveta in tukajšnjega občinstva, da tako dolgo resne besede ne izpregovorijo. . .

Od Iztoka Savine 9. oktobra. [Izv. dopis.] V sosednjem Laškem trgu slavilo je tamošnje gasilno društvo ali požarna bramba dné 3. t. m. desetletnico svojega obstanka. Slavnost se je zares povsem posrečila. Uže predvečer bil je trg okusno okinčan z ličnimi zastavami, mej katerimi smo mnogo slovenskih, a le malo nemških trobojnic opazili. Prvi napis pri slavoloku na mostu bil je slovensk, kar se ve da nekaterim gospodom nij po volji bilo. A Laščani, akoravno večinoma narodnej stvari nasprotni, vedli so se vendar ta dan jako taktno. Došlo je k slavnosti mnogo gostov, posebno so pa bile sosednje požarne brambe iz Celja, Žalca, sv. Petra, Konjic, Krškega, Ljubljane itd., močno zastopane; pa tudi ljubljanski in celjski „turnarji“ prišli so z gotovo nado, da se bode tu kaka nemška demonstracija godila, in da si bodo odškodovali, kar v Ljubljani ondan niso mogli delati. A njih up je šel po vodi tudi tu.

Reči se sme, da so se požarne brambe jako dostojno obnašale, kar o „turnarjih“ ne velja. Pri banketu namreč skusili so ti „turnarji“ navzočne Slovence provocirati, a njih nakana razbila se je nad taktnim vedenjem vseh drugih gostov, kojih je nad 150 pri obedu bilo. G. Ihne, ravnatelj premogovih jam v Ojstrem pri Hrastniku, severn Nemec, moral je navzočne „turnarje“ opozoriti, kako se je omikanemu človeku v družbi drugače mislečih obnašati. Zares lepi govor g. Ihne-ta poparil je „turnarje“, posebno ker so videli, da se celó njih pametnejši somišljeniki jako rezervirano držé.

Laške gospé so podarile požarnej brambi v spomin prekrasno zastavo, koja je g. kanonik Žuža blagoslovil. Po končanej božjej službi podala so se vsa društva pred občinsko hišo, kjer sta g. župan in stotnik požarne brambe tuje goste pozdravila. Na večer bil je ples in prosta zabava, koja se je v lepem redu vršila. Ločili smo se uže v poznej noči s prepričanjem, da smo se lepe slavnosti udeležili.

Iz Kostanjeviškega okraja 10. okt. [Izv. dop.] (Slovenski jezik še zmirom uboga para pri c. kr. sodniji.) Iz raznih krajev je uže bilo v slovenskih listih čitati pritožbe, da se pri c. kr. sodnijah, ki

imajo največ s prostim ljudstvom opraviti, uraduje na škodo naroda le v nemščini. To napako je skušal nekdo če ne zagovarjati vsaj izgovarjati rekoč, da se morajo sodnije posluževati pri uradovanji predpisanih tiskovin, katere vse kranjske sodnije dobivajo iz nemškega Gradca, to se ve da le nemške. Na ta način da so tedaj sodnijam roke zvezane, ker one ne smejo rabiti slovenskih tiskovin, ko bi jih tudi imele, a jih nemajo. Kaj pa, če da okrajni sodnik, ali kak drug sodnijsk uradnik, kak oklic ali naznalo pisati na navadni papir, ali ga tudi ta čas ne sme pisati v ljudstvu razumljivem jeziku? Po mojej slabej pameti so oklici po stenah zato nabiti, da bi jih ljudstvo bralo, ne samo za to, da napolnujejo deske in stene. Kaj mi pomaga celi pok papirja na zidu, ko pa ne vem, kaj je na njem zapisano. —

Pred malo časom sem imel pri Kostanjeviškej davkarji opraviti, in ker me je pot peljal mimo sodniških pisarn, sem zapazil na steni pred pisarno zemljiškega knjigovodje neki oklic, ki menda nekaj v zadevi zemljišnih knjig določuje, pa vse čisto v samem nemškem jeziku pisano (ne tiskano.) Ravno tako so tudi napisi nad vrati posameznih pisarn pol francoski pol nemški, in to menda vse zavoljo našega čisto slovenskega ljudstva. Sam nijsem vedel, ali bi verjel temu kar sem videl, ali pa temu kar sem uže dostikrat slišal, da celo bral v „Slov. Narodu“. Moje oči so mi svedočile, da stojim pred vrati sob, v katerih uradujejo sami nemčurji, katerim se še ne sanja o § 13 splošnega sodniškega reda, kateri velevala, da se imajo sodnije posluževati v svojem poslovanji deželne jezika, a prijatelji v Kostanjevici so mi zatrjevali, da je g. okrajni sodnik narodnjak, in v „Slovenskem Narodu“ sem celo enkrat bral črno na belem, da je tudi oni uradnik, pred čegar vratmi sem videl nemški oklic z njegovim lastnoročnim podpisom, „narodni“ uradnik! Kaki so neki ti narodnjaki?!

Po sadu se drevo izpozna in uradnik menda po uradovanji. Večkrat sem uže čul, da je Kostanjeviški gospod okrajni sodnik „poštena duša“, ki svoj narod ljubi. Zakaj neki se ne upa ljubezni do naroda očitno po možko pokazati, saj ima prilike dovolj vsak dan? Jaz mislim, kakor je predstojnik urada, taki so tudi njegovi podložni; in če niso, jih gotovo lahko ozdravi, ko bi tudi sami Kuralti bili.

Zakon mu ne le dovoljuje, temuč ukazuje to! Lepa hvala za samo narodnjaštvo z jezikom ali s srcem!

Od Fare pri Idriji 9. okt. [Izv. dop.] Ker je podpisani slučajno še le pred par dnevi 205. list „Slovenskega Naroda“ od 7. septembra t. l. v roke dobil in v njem prebral dopis od volitve novega obč. odbora od Fare pri Idriji 3. sept. t. l., mora se zoper oni dopis sledeče pritožiti:

Kakor dopisnik piše, da je 22. avg. volitev, ki se je v posameznih občinah vršila, ovržena bila, to nij res, ker odborniki in namestniki v posameznih občinah izvoljeni, so bili vsi potrjeni, katerih je 5 odbornikov in 5 namestnikov; ker se je pa še 9 odbornikov in 6 namestnikov potrebovalo, je pa bila skupna volitev iz treh oddelkov (volilci so v tri oddelke razdeljeni) in je imel vsak oddelek 3 odbornike in 2 namestnika voliti, in sicer iz III. oddelka 5. avg. t. l. ob 8. uri zjutraj, iz II. oddelka 6. avg. ob 8. uri zjutraj in iz I. oddelka ob 2. uri popoldne v obč. pisarni odlo-

čena, pa zaradi pomanjkanja volilcev na 22. dan avgusta t. l. preložena.

Ako dopisnik nij vedel, kako se je volitev vršila, naj bi se bilo podpisane povprašalo, kateri bi bil izid volitve natanko razodel, saj je bilo po § 33 volilnega reda tudi oklicano, da, ako se ima zoper to volitev kdo kaj pritožiti, naj se v neprestopnej dobi 8 dni pritoži, pa se nihče pritožil nij. Opomniti se pa tudi mora, kdor hoče, naj bo župan v Spodnji Idriji, vsem občanom ustrezati, ne bo mogel, ako bi tudi denar sejal, pa meni je vse jedno naj bode župan kdor hoče, samo to rečem, da nemško uradovanje iz obč. pisarne popolnoma odpraviti ne bode mogel (? Ur.), ker tudi iz nemških krajev dopisi dohajajo, akoravno nijsmo ni Nemci in tudi nemškutarji ne. (Ali to, da „tudi iz nemških krajev dopisi dohajajo“ (gotovo so taki dopisi pri Fari bele vrane), pač vendar nij uzrok, da se tudi za domače kraje tuji jezik rabi in ne domači. Ur.) Bi hotel še kaj več bolj natančno od tega pisati, pa je mene sram in bi znal še kakega zraven tega osramotiti, naj za zdaj zadostuje to malo pisanje.

Začasni obč. pisar:
Val. Stucin.

Iz slovenskega štajerskega 10. okt. [Izv. dop.] (Kaj nas volitev Maribor-Ptuj uči.) Hud volilni boj je dovršen. Ostali smo sicer v manjšini. Pred volitvijo uže sem vam pisal, da se v poslednji hip vidi, da nij mogoče zmagati, kajti taci sredstev, kakor se je nemška psevdoliberalna stranka posluževala, ne more se naša stranka posluževati. „Das deutschthum ist in gefahr: die national-klerikale partei will unsere stadtschulen slovenisieren“ take in enake fraze so se tiskale in našim zabitim nemškutarskim meščanom na ušesa trobile. In nemško misleči filister si Bog ve kaj groznega pod temi budalostmi misli in vse veruje, da potlej ni krajcarja več zaslužil ne bo, da ne bo več govoriti znal itd.

Postavili smo si letos kandidata, konservativnega Nemca. Zdaj se vidi, da to nij nič koristilo, kajti niti čez 10 glasov nij naš kandidat od Nemcev dobil, ali ravno toliko, kolikor bi jih bil čist naš dobil. Nekaj mlačnejših „naših“ pa nij šlo volit iz izgovora, ker kandidat nij bil Slovenec. Dosegli nijsmo z Nemcem tedaj nič več kakor bi bili z narodnjakom. A da imamo sami Slovenci uže tako moč, tega mnogi izmed nas samih nij pričakovali. Pomisliti moramo, da smo šli prvičrat v boj, slabo pripravljeni, nekako boječi, kakor igralec, ko prvičrat na oder gre. Nam domačinom zdelo se je, kakor bi ne bili prav domači tu na tem odru. Uradniki so glasovali z nami le tisti redki, ki so bili tudi pod Lasserjevim vladanjem narodni in ki ostanejo vedno naši. Taki so redki, kakor sem rekel. Vlada pa za druge ne le da nij storila ničesa, kar postavno sme, namreč, da bi bili domá ostali, ali da bi se jim bila želja izrekla, naj vladnega kandidata volijo, ampak nekaj njenih organov je očitno za opozicijskega nemškega kandidata Schmiedererja agitiralo. In vendar nemški listi še vedno o „zatiranji“ Nemcev javkajo. Ko bi mi Slovani osobito Slovenci vendar enkrat mogli tako zatirani biti kot so Nemci! Mi bi bili takej vladi celo hvaležni.

Razlika mej številkami lanske volitve in let šnje je jako zanimiva. Lansko leto udeležilo se je v celej skupni 617 a letos 912 volilcev, torej 297 glasov razlike. Najmanja udeležba bila je v primeri v Mariboru. Izmed 625

udeležilo se je samo 367 volilcev, torej komaj nekaj čez polovico, akopram je bila agitacija jako živahna, dokaz da je v Mariboru Schmiederer bolje poznat nego v drugih mestih; ti pa so ga jedino iz discipline volili. Da ga je večina uradnikov, profesorjev, učiteljev volila, to se samo ob sebi umeje.

Ptuj je dal na komando znanega židom zelo prijaznega dr. Bresnigga lep kontingent. Izmed 182 volilcev prišlo jih je 148, nasprotni kandidat je dobil tu 111 glasov. Pretečeno leto volilo je samo 107 volilcev. Tu smo narodnjaki več glasov za se pričakovali. A mnogo tistih, od katerih se je pričakovalo, da pridejo našega kandidata volit, nij bilo, zopet drugi, ki smo mislili, da bodo za Bindlechnerja volili so Schmiedererja. Tudi učitelji nijso bili zadnji pri Schmiedererjevcih.

Naj na slabšem smo v Slovenski Bistrici in Slovenskem Gradcu. Prva dala nam je le 6 glasov in zadnji 15. V teh dveh mestih so torej razen morda posamezne izjeme vsi uradniki in učitelji volili nasprotnega kandidata. Naš kandidat dobil je jedino glasove odločno narodnih volilcev in baš še ti nijso vsi volili. Središče, Ormož in Ljutomer rešili so pa našo narodno čast, zatorej slava vrlim volilcem, posebno Središčanom!

Pretečeno leto dobil je baron Rast (kateri je naša stranka podpirala) 20 glasov a letos ima naš kandidat uže 104 glasove. Gotovo nepričakovan napredek. To zadnje število daje nam pogum, da bomo pri prihodnji volitvi v deželni zbor Slovenci brez strahu svojega kandidata za skupino Ptuj-Ljutomer-Rogatec-Ormož-Središče postavili, kajti kakor navedena številka svedoči, tukaj je večina naša, če se le upremo. To naj naši moške v spominu obdrže.

Mi Slovenci povsod napredujemo in narod kateri napreduje, ima gotovo prihodnost.

Spet pa se je po tej volitvi treba domisliti izreka: „Svojim k svojim.“ Zakaj bi slovenski kmetje in drugi narodnjaki podpirali tiste trgovce in tiste obrtnike ki proti Slovincem glasujejo! O tem sredstvu hočemo pozneje bolj obširno govoriti ter pokazati našim nemčurskim meščanom, da žive mej slovenskim ljudstvom in od Slovincem!

Vednost je moč, a tudi denar je moč! Naši nasprotniki imajo večidel vse denarne zavode (razen Ljutomera in Ormoža) v rokah. Pokazalo se je tu spet očitno, kako moč imajo taki zavodi, hranilnice itd. To nam svedoči razlika števila naših volilcev v Ormožu in v Ptuj. Istina je, da so to lepo število naredili vrli naši Središčani ali tudi Ljutomer in Ormož sta rešila narodno čast in k temu sta gotovo največ pripomogla tam ustanovljena denarna zavoda, katera imajo domačini v rokah.

Treba bode torej, da osnujejo naši rodoljubi v Mariboru, Ptuj, Slovenski Bistrici, Gradcu i. t. d. take zavode, kateri morejo tudi ostati tudi v domačih rokah in prihodnja volilna borba prinese nam sigurno zmago.

Kar je v Ormoži in Ljutomeru mogoče, vendar nij v Mariboru, Ptuj i. t. d. nemogoče. Naj to naši rodoljubi prevdarijo, saj se tudi mej nami moške nahajajo, kateri gospodarstvo razumejo, in naše ljudstvo bode je gotovo podpiralo. Do naših mošk ima ljudstvo več zaupanja nego do tujcev in na tak način pridobili bomo tudi ponemčene meščane.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Idrija 12. okt. Denes dopoldne ob 1/2 11. uri je naše mesto obiskal visoko

čestiti gospod deželni predsednik Winkler v spremstvu gosp. Muleja, župana iz Logatca. Narodni mestni odborniki z gospodom županom in duhovščina so ga tu pri prihodu pozdravili; možnarji so pokali, lepo število narodnih zastav je razobešenih. Spoštovani gospod namerava iti projektirano novo cesto iz Idrije proti Tolminu ogledat si; zaradi neugodnega vremena ostane gotovo čez noč še tukaj.

Domače stvari.

— (O naglej smrti) slovenskega medicinarja Jarca na Dunaji, o kateri smo včeraj po kratkem svojem dopisu z Dunaja poročali, beremo uže denes v dunajskem listu, da je bil J. po noči pred stanovanjem v veži smrtno ranjen najden, pa da nij še razjasnjeno, ali se je padši sam slučajno ubil ali pa je nasilno ubit bil. Obljubljenega dopisa pričakujemo.

— (Nekaj o kulturi naših „Deutsch-Kraínerjev.“) Tukajšen slovenski list poroča, da so nemški Kočevjarji v mestu Kočevji, kjer torej nemška inteligenca prebiva, kneza Windischgrätza, drž. poslanca za kmetijski okraj okolice itd. insultirali. V „Slov.“ namreč se piše: „Na večer istega dne 29. sept. sta prišla (poslanca g. Klun in knez Windischgrätz) zopet v Kočevje, in se ustavila na kratek oddihljaj v županovej krčmi „zur vereinigung.“ Hote še isto noč biti v Ribnici, ukažeta okolo pol desetih zapreči. Toliko da voz pride v dir, čuje se na cesti neko bobnanje, spremljevano z divjim vpitjem iz kosmatih možkih grl. Uže prej je bil nekdo na okno hiše županove divje zatulil, in zdaj se je pokazalo dovolj jasno, kaj je to pomenilo. Denes se pripoveduje po mestu določno: kdo in zakaj je ta škandal provzročil.“ — To omikano „tuljenje“ se je godilo v mestu, v nemškem mestu, ne mej slovenskimi kmeti. Radovedni smo, ali bodo tudi zdaj vsi nemški časniki o kranjske surovosti vpili, kakor bi sicer, ko bi Slovenci, kaki kmetijski fantje nemškemu liberalcu naredili podobno „demonstracijo“. „Ja Bauer, das ist was anderes“, kaj ne, gospod Dežman? Postulat novega nemškega liberalizma je tak, da nemški liberalci slovenskega narodnjaka ali konservativca svobodno sme insultirati, samo liberalni Nemec ne sme insultiran biti.

— (Obesil) se je 22 let stari kmetijski hlapec Franc Konheisler iz Dobja v Krškem okraju. Uzrok se išče v tem, ker je bil pred kratkim v Novem mestu obsojen na tri mesece uječe.

Razne vesti.

* (Ženitev našega cesarjeviča) Rudolfa z belgijsko princesinjo Štefanijo bode 15. februarja prihodnjega leta v dvornej cerkvi sv. Avguština na Dunaji. Nevesta pride 10. febr. na Dunaj. Kakšne slavnosti bodo pri tej priliki, nij še določeno.

* (Tatvina pri deželni sodniji.) Koncem marca je bilo pri deželni sodniji v Droszu ukradenih 20.000 gld. v papirjih. Obdolžen je mlad jurist, pravni praktikant Karl Goth, da je tat, in sumnjiv je vzlasti, ker je bil od tačas izginil iz Drosza. Te dni so ga na Dunaji dobili in zaprli.

Telegrami.

11 oktobra:

Pri Slonu: Frölich iz Kamnika. — Arsemšek iz Grada. — Brain iz Dunaja. — Dr. Schiffrer iz Pešte. — Batista iz Padove. Pri Mateti: Komstan iz Dunaja. — Herzler iz Prage. — Zwenkl iz Sevnice.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	70 gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	10	"
Zlata rente . . .	85	85	"
1860 drž. posojilo . . .	128	80	"

Akcije narodne banke . . .	817	—	"
Kredite akcije . . .	278	20	"
London . . .	118	25	"
Srebro . . .	—	—	"
Napol. . .	9	41 1/2	"
C. kr. cekini . . .	5	63	"
Državne marke . . .	58	20	"

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru izpraznjene su sledeća učiteljska mesta:

1. u Podgradu (il. Castellnovo) III. vrsti sa slovenskim;
2. u Materiji III. vrsti učenim jezikom;
3. u Rukavu III. vrsti sa hrvatskim;
4. u Kastvu mesto podučitelja III. vrsti učenim jezikom;

zatim mesta učiteljice III. vrsti i to:

1. u Kastvu sa hrvatskim;
2. u Lovrani učenim jezikom;
3. u Jelšanah sa slovenskim učenim jezikom.

Uz sposobnost hrvatskog za mesto učiteljice u Lovrani zahtjeva se takodjer i znanje talijanskog jezika, a za Kastav i Rukavac želilo bi se poznavanje zadnjeg pomenutog je ika.

Sa ovima službama sdruženi su dohodeci ustanovljeni zem. zak. za Istru 3. novembra 1874, br. 30, odnosno 10. decembra 1878.

Natjecatelji i natjecateljice za pomenuta mesta imaju sa dokaznicami poduperte svoje molbenice, ako su jurve u službi, tragom predpostavljene si oblasti, upravno najdalje do 1. novembra t. g. ovome c. kr. kotarsko školskome vjeću odaslati.

C. kr. kotarsko školsko vjeće,

Voloska, dné 7. oktobra 1880.

Umetne zobe in zobovja

(zobovja z zračnim pritiskom)

prireja po najnovjšem umetnem načinu, ne da bi odstranjeval zobne korenine, brez vsake bolečine, votle zobe pa z dobro tvarino trajno plumbira. Zobne operacije brez bolečin izvršuje z omotljenjem z gazom za smejanje (410—20)

zobni zdravnik A. PAICHEL

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Ordinuje od 9.—12. in od 2.—5. ure.

Premeščenje.

Dr. J. Kapler,

c. kr. okrajni zdravnik,

stanuje sedaj

na Bregu h. št. 10,

v pl. Wurzbachovej hiši,

in ordinira zjutraj od 1/2 8. do 1/2 9. ure in popoldne od 12. do 1. ure. (514—1)

Cirkus Krembser & C.

na cesar Josipovem trgu

dones sredo dné 13. oktobra

predstava clownov.

Vse točke nove.

Četrtek 14. oktobra.

predstava za otroke

z znižano vstopnino za otroke in odrasle.

Pričetek ob 4 1/2 uri.

Uljudno vabi k predstavi

A. Krembser,

vojda.

(515)

Wheeler & Wilson Manufk. Comp.

v Novem Jorku.

Čast imamo naznanjati, da je gosp. Hamann zbog družih poslov naše zastopništvo za Kranjsko odložil in je to prevzel

gospod FRANC DETTER v Ljubljani.

O tem si usojamo naše p. n. poselske prijatelje uljudno opozarjati.

Glavno vodstvo Wheeler & Wilson Manufk. Comp. Novi Jork:
Bratje Kirsch.

Ozirajoč se na zgorenje naznanilo, naznanjam uljudno, da so zdaj vsi najboljši in najpriljubnejši ameriški stroji, in sicer:

originalni Wheeler & Wilson, originalni Howe, originalni Singer, originalni Grover & Baker itd.

za celo Kranjsko koncentrirani v mojih rokah ter se dobivajo samo pri meni po ceni in določeni fabriški ceni s 5 letnim jamstvom.

Naj se nikdo ne dá premotiti od okolo lazečih agentov, ker ti prodajejo samo ponarejene in še od teh večinom najslabše šivalne stroje, katere se mora neprenehoma popravljati ter ne odgovarjajo potrebi.

Nepoznalcem prodajejo tak izmeček brezvestni ljudje, ki so doma v svojih krajih nemogoči, 10 do 15 % dražje, nego je pravo blago in garantirano, katero si tukaj lahko po želji izberó.

Moji potujoči zastopniki, gg. A. Grebenec, A. Spail, L. Breclnik in A. Uran, imajo legalizovana pooblastila ter po kmetih v šivanji zastonj učé.

Dovoljuje se plačevanje v obrokih po 4 gld. in višje, ara od 10 gld. do 15 gld. zadostuje.

Sè spoštovanjem

Franc Detter,

na mestnem trgu v Ljubljani.

(510—1)

Kje

se kupuje ceno

obleke za gospode, dečke in otroke?

pri

M. NEUMANN-u.

Kje

je največja zbirka

ženske robe?

(447—8)

pri

M. NEUMANN-u,

v Ljubljani, slonove ulice h. št. 11.

Ana Šinkovec,

v Ljubljani na mestnem trgu št. 10,

priporoča po najnižej ceni sledeče reči vsake poljubne širivosti, barve, velikosti in kakovosti, katere ima zmirom najnovjše v zalogi: ovratnike za gospode, manšete, kravate, trakove, franže, čipke (špice), crepin-ovešala, baržun, gaze, svilo, pliš, moul, životniške ženske, riš, organte, blage za podstavljanje, perilo za gospe, krila iz klobučevine. Najnovjše volnene rute, komašne, nogovice, rokavice, volno, cvirni, gumbi itd. Trakovi za vence se naredé po želji. — Vnanje naročbe izvršujó se hitro in zagotavlja se skrbna postrežba. (496—3)

Gostilna „pri Virantu“ (Sternwarte),

na sv. Jakopa trgu.

Podpisani se slav. občinstvu v Ljubljani ter s kmetov ter čestitemu duhovenstvu zahvaljuje za mnogobrojno obiskavanje čez poletje na gostilniškem vrtu ter obljublja, da bode čez zimo isto tako skrbno trudil se svojim p. n. gostom

v notranjih gostilničnih prostorih

ustrezati, kakor doslej.

(507—2)

Tone Mikulinić,

gostilnar „pri Virantu“.